

Προς
τα Τοπικά Μέσα Ενημέρωσης
Σέρρες

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
21η Διδακτική περίοδος 2023-2024
Μάθημα 17ο, 7 Φεβρουαρίου 2024 και ώρα 7 μ.μ.
Αμφιθέατρο Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης
Νικ. Νικολάου 20

**Θέμα: «Βία, υπόκοσμος και αστυνόμευση στην αρχαία Ελλάδα:
Η σκοτεινή πλευρά της αρχαιότητας»**

Εισηγήτρια: Φανή Κεχαγιά, Φιλόλογος

Όταν μιλάμε σήμερα για την αρχαία Ελλάδα ή όταν τη φανταζόμαστε, συνηθίζουμε να χρησιμοποιούμε εικόνες εξωραϊσμένες, τη χρωματίζουμε με πολύ φως – το φως που αντανακλά στις μαρμάρινες κολόνες και τυφλώνει. Η λαμπερή απεικόνιση της αρχαίας Ελλάδας είναι αυτό για το οποίο αισθανόμαστε οι σύγχρονοι Έλληνες περήφανοι και το στοιχείο για το οποίο το αρχαιοελληνικό παρελθόν μνημονεύεται και εξιδανικεύεται παγκοσμίως και διαχρονικά: για ιδανικά και θεσμούς, όπως τη φιλοσοφία, τη ρητορική, την ιατρική, τη δημοκρατία, την ευνομία. Ο καθημερινός βίος, όμως, είναι μία ολότελα διαφορετική πτυχή. Έχει απαιτήσεις και ανάγκες πρακτικές και επιτακτικές. Και αυτές τις ανάγκες όπως δεν βρίσκουν τώρα, έτσι δεν έβρισκαν και τότε οι άνθρωποι πάντα τίμιους και νόμιμους τρόπους να τις καλύπτουν. Πίσω, λοιπόν, από τη βιτρίνα της εξιδανικευμένης αρχαιότητας, κρύβεται ένας κόσμος που πάλευε να επιβιώσει με κάθε μέσο και τρόπο.

Οι άνθρωποι που έχτιζαν Παρθενώνες πεινούσαν, ζήλευαν, επιθυμούσαν, μισούσαν, αγαπούσαν, φθονούσαν, έκαναν οικογένειες και παιδιά, ερωτεύονταν, ό,τι κάνουμε δηλαδή όλοι μας, σε όποια εποχή ή περιοχή του κόσμου κι αν ζούμε, ό,τι κάνουν οι άνθρωποι σε κάθε οργανωμένη κοινωνία. Και, όπως σε κάθε οργανωμένη κοινωνία, έτσι και στις αρχαίες κοινωνίες υπήρχε και η σκοτεινή πλευρά, η άλλη όψη του νομίσματος: ο υπόκοσμος.

Η άλλη όψη της ελληνικής αρχαιότητας γίνεται γνωστή μέσα από τα κείμενα της λεγόμενης «επίσημης» γραμματείας, αλλά κυρίως μέσα από εκείνα της «ελάσσονος» γραμματείας που δεν αποτελούν συχνά πηγή αναφοράς και τεκμηρίωσης. Αποκαλύπτεται έτσι ένας κόσμος περιθωριακός, όπου συναντάμε πόρνες και μαστροπούς, κλέφτες και δολοφόνους, αλήτες και συμμορίες. Από τη μια πλευρά ο υπόκοσμος: ματιοκλέπται, λωποδύται (< λώπη = ένδυμα + δύω = βουτώ, κλέβω), λαφυραγωγοί, τοιχοδιφήτορες, τοιχοτύχοι, τοιχοδιφήτορες, τοιχοτύχοι, πόρνες, εταίρες, ιερόδουλες, μοιχαλίδες, συμμορίες (οι Ιθύφαλλοι, οι Ψειριάρηδες, οι Τριβαλλοί) και από την άλλη οι αρχές: αγορανόμοι, σιτώνες ή σιτοφύλακες, μετρονόμοι, γυναικονόμοι, επιμελητές των υδάτων (κρουνών), υδρονόμοι, φύλακες λιμένων, οι Ένδεκα, οι στρατηγοί, (ιδίως ο «πολέμαρχος»), οι πρυτάνεις, και οι περίπολοι.

Όμως, μία διευκρίνιση κρίνεται απαραίτητη: Η συγκεκριμένη παρουσίαση ουδόλως σκοπεύει να γκρεμίσει την αρχαιότητα από το ολόφωτο και λαμπερό βάθρο της ούτε να θέσει υπό αμφισβήτηση τους λόγους εξιδανίκευσης των αρχαίων και του πολιτισμού που γέννησαν, για τον οποίο έχουμε κάθε λόγο να νιώθουμε υπερηφάνεια. Μοναδικός σκοπός της είναι, εστιάζοντας κυρίως στην αρχαία Αθήνα, να αναδείξει τη βαθιά ανθρώπινη πλευρά των αρχαίων Ελλήνων μέσα από μία καθημερινότητα που, εν πολλοίς, μπορούμε να συμπεράνουμε πως δεν διέφερε τελικά και πολύ από τη δική μας και, επομένως, να μας επιτρέψει να κατανοήσουμε λίγο περισσότερο την αρχαιότητα.

Η Φανή Κεχαγιά είναι συγγραφέας, φιλόλογος και επιμελήτρια κειμένων. Γράφει μυθιστορήματα, διηγήματα, παραμύθια, λογοτεχνικά άρθρα και θεατρικά. Έργα της έχουν δημοσιευτεί σε συλλογικές εκδόσεις και λογοτεχνικά περιοδικά και έχει συμμετάσχει στην 8η Λογοτεχνική Σκηνή του περιοδικού Εντευκτήριο καθώς και σε Πανελλήνια και Διεθνή Συνέδρια. Δύο θεατρικά της έχουν ανέβει στη σκηνή (2018 και 2020). Από τις Εκδόσεις Έξη κυκλοφορούν τα μυθιστορήματά της Ήθελα μόνο να με αγαπήσεις (2018) και Ομηρία. Η ανείπωτη ιστορία ξεριζωμού της Τζουμαγιάς (2023) και από τις Εκδόσεις Ψυχογιός το παραμύθι της Τα φυγοπούλια (2021).

Στο τέλος του μαθήματος θα γίνει η καθιερωμένη κοπή της Βασιλόπιτας. Θα υπάρχουν στη βασιλόπιτα πολλά τυχερά νομίσματα και όσοι θα είναι τυχεροί θα πάρουν ως δώρο ένα υπέροχο λογοτεχνικό βιβλίο.

Τα μαθήματα γίνονται κάθε Τετάρτη 7-8 το απόγευμα στο Αμφιθέατρο της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης, Νικ. Νικολάου 20
Επίσης θα αναρτώνται στο διαδίκτυο σε διάφορες ιστοσελίδες:

-Μαθήματα Κλασσικής παιδείας

<https://www.youtube.com/channel/UCk6Czni-OkM9SHw7CznMSQw>

-Ζήσης Μητλιάγκας πρώην Δήμαρχος Σερρών:

<https://www.facebook.com/zisis.mitliagas/>

-Ανδρονίδης Θεολόγος:

https://www.youtube.com/channel/UCTtG_Mzft3dAi1VATdt46bA

<http://t-logo.blogspot.com>

Τα μαθήματα θα μεταδίδονται τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά.

Χορηγοί:

-η Α.Ε Θέρμη Σερρών (Τηλεθέρμανση)

-η ΤΟΥΥΟΤΑ ΟΥΣΤΡΙΑΣ Α.Ε. ΣΕΡΡΕΣ-ΚΑΒΑΛΑ-ΔΡΑΜΑ,

-ο ΔΡΟΜΕΑΣ Α.Β.Ε.Ε.Α

-και η Συνεταιριστική Τράπεζα

Υ.Γ. Καλό είναι για την υγειονομική σας προστασία να φοράτε μάσκα

Ζήσης Μητλιάγκας

Φιλολόγος

Συντονιστής των φορέων υλοποίησης